

УДК 347.746

**АКЦІОНЕРНІ ТОВАРИСТВА В УКРАЇНІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ
ФУНКЦІОНУВАННЯ**

Р. Т. Мацьків, Т. О. Кириленко

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: uv@nung.edu.ua*

Ефективність розвитку економіки України залежить від динаміки розвитку вітчизняних акціонерних товариств, напрямів їх господарсько-фінансової діяльності. Сьогодні є актуальним питання, пов'язані з дослідженням особливостей діяльності акціонерних товариств в Україні та необхідністю визначення та усунення факторів, які негативно впливають на їх функціонування та розвиток.

Становлення ринкової економіки в Україні тісно пов'язане саме із акціонерною формою господарювання, яка стала могутнім способом побудови та розвитку господарської системи, а також дала змогу брати участь в інвестиційному процесі підприємцям та громадянам. Акціонерні товариства є однією з найпоширеніших форм здійснення господарської діяльності саме завдяки функції повного забезпечення централізації капіталу, яка дає змогу швидко регенерувати капітал в період економічного зростання та володіти широкими можливостями поповнення фінансового капіталу товариства [1].

Сучасні акціонерні товариства з'явилися в Україні наприкінці ХХ ст. після проголошення незалежності та прийняття у 1991 р. законів «Про власність», «Про підприємства в Україні», «Про господарські товариства», «Про цінні папери і фондову біржу» та інших. Слід зазначити, що акціонерні товариства, окрім Закону України «Про акціонерні товариства», повинні керуватись положеннями Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні», Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».

Акціонерні товариства відрізняються від інших видів комерційних корпорацій тим, що вони, по суті, є найбільш великими товариствами, як за кількістю учасників, так і за фінансовими, матеріальними, людськими та іншими ресурсами, які знаходяться в їхньому розпорядженні. Із цим пов'язаний особливий інтерес, і увага з боку держави до акціонерних товариств, до законодавчого регулювання їхньої діяльності, до забезпечення відповідних гарантій, захисту, безпеки [2].

залежності від здатності акцій товариства вільно обертатися (тобто змінювати власника без згоди інших акціонерів або товариства) акціонерні товариства поділяються на публічні та приватні. Здатність акцій вільно обертатися не є єдиною особливістю цих типів товариств. Статус товариства як

публічного або приватного відбивається на можливості залучення товариством капіталу на фондових ринках, ступені захисту прав міноритарних акціонерів товариства, стабільності відносин власності і контролю у товаристві, гнучкості інструментів корпоративного управління товариством. Акціонери не мають абсолютної свободи при виборі типу товариства, оскільки приватна форма товариств може бути використана лише для тих товариств, число акціонерів в яких не перевищує певну величину [3].

всьому світі акціонерні товариства стали досить поширеною формою організації підприємницької діяльності саме завдяки особливостям організації їх фінансів.

Важливу роль в розвитку акціонерної форми господарювання відіграє держава, яка виступає досить активним учасником в акціонерних товариствах України шляхом внесення відповідної частки у корпоративні права.

На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки існують певні перешкоди, що негативно впливають на розвиток акціонерних товариств:

- 1) недостатній рівень розвитку фондового ринку;
- 2) низький рівень виплати дивідендів порівняно з їх нарахуванням;
- 3) недостатнє законодавче стимулювання їх розвитку;
- 4) недостатня компетентність керівних органів підприємств у сфері корпоративного управління;
- 5) високі організаційні витрати на створення та введення в дію акціонерних товариств;
- б) низька інвестиційна привабливість у зв'язку з переважанням приватних акціонерних товариств [4].

Підсумовуючи, доцільно зазначити, що акціонерна власність у нашій країні відіграє важливу роль в розвитку економічних відносин, так як вона виконує ряд соціально-економічних функцій. Акціонерна власність, як і будь-яка власність, має переваги і недоліки, при чому ефективність використання переваг в економіці України залежить головним чином від ефективності політики державного регулювання діяльності акціонерних товариств.

Список використаних джерел:

Леось О., Дегерменджи Д., Хазах А.. Публічні акціонерні товариства: проблеми розвитку та управління. Державне управління: удосконалення та розвиток, 2012. No 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_4_5.

Жмурко Н. В., Середницька І. В. Економічний зміст та особливості функціонування акціонерних товариств держави. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/177.pdf>.

Вакарчук О. І., Чичун В. А. Особливості акціонерних товариств в Україні. URL: <http://intkonf.org/vakarchuk-oi-chichun-va-osoblivosti-aktsionernih-tovaristv-v-ukrayini/>

Іванова А. С., Ковтун С. В., Пігуль Н. Г. Особливості становлення та розвитку акціонерних товариств в Україні. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/45.pdf.